

BOSNIA AND HERZEGOVINA
INSTITUTE OF METROLOGY
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Temeljem člana 61. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH „br.32/01 i 102/09) i člana 9. Zakona o osnivanju Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 43/04), a u vezi sa Naredbom o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije ("Službeni glasnik BiH" br. 67/12 i 75/14), direktor Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine, d o n o s i:

ODLUKU

o validaciji rezultata mjerenja u svrhu verifikacije od strane Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine

(Opće odredbe)
Član 1.

Ovom Odlukom propisuje se postupak validacije rezultata mjerenja u svrhu verifikacije od strane Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut) za mjerila koja su proizvedena ili uvezena u Bosnu i Hercegovinu, a koja podliježu obaveznoj verifikaciji u skladu sa Naredbom o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije ("Službeni glasnik BiH" br. 67/12 i br. 75/14).

(Validacija u svrhu prve verifikacije)
Član 2.

Validacija u svrhu prve verifikacije obavlja se u slijedećim slučajevima

- a) Ukoliko je mjerilo proizvedeno ili uvezeno u Bosnu i Hercegovinu, a za koje je verifikaciju obavilo akreditirano tijelo u skladu sa standardom EN ISO/IEC 17020, a koje je ujedno imenovano od strane drugog nacionalnog mjeriteljskog instituta sa kojim Institut ima potpisan bilateralan sporazum o međusobnoj saradnji, Institut validira rezultate verifikacije. Validiranje rezultata obavlja se od strane eksperata Instituta za predmetnu oblast. Ovaj slučaj se odnosi na mjerila koja ne gube svoje mjeriteljske karakteristike transportom do mjesta ugradnje (kompaktna mjerila).
- b) Ukoliko je mjerilo proizvedeno ili uvezeno u Bosnu i Hercegovinu, a za koje u Bosni i Hercegovini ne postoji imenovana laboratorija za verifikaciju predmetnog mjerila, kao ni akreditirana laboratorija u skladu sa EN ISO/IEC 17020 u bližem okruženju, verifikacija mjerila se radi kod proizvođača uz nadzor i validaciju od strana eksperta Instituta za predmetnu oblast.

(Validacija u svrhu naredne verifikacije)

Član 3.

Ukoliko ne postoji imenovana laboratorija za verifikaciju predmetnog mjerila, validacija se može obaviti na osnovu verifikacije obavljene od strane imenovane laboratorije drugog nacionalnog mjeriteljskog instituta sa kojim Institut ima potpisan bilateralni sporazum o međusobnoj saradnji ili na osnovu rezultata kalibracije nad predmetnim mjerilom iz kojih se može ustanoviti greška mjerenja u skladu sa međunarodnim preporukama i legislativom iz oblasti zakonskog mjeriteljstva (utvrditi ispravnost mjerila u odnosu na propisanu maksimalno dozvoljenu grešku za predmetno mjerilo).

Kod priznavanja kalibracionih rezultata, isti moraju biti izdati od akreditirane kalibracione laboratorije, koja je za predmetnu oblast mjeriteljstva akreditirana od strane akreditacionog tijela potpisnika EA MLA ili ukoliko se radi o kalibracionoj laboratoriji nacionalnih mjeriteljskih instituta, isti moraju imati unesene CMC objave u bazi podataka BIPM-a za predmetnu oblast.

Validiranje rezultata u skladu sa ovim članom obavlja se od strane eksperata Instituta za predmetnu oblast

(Validacija rezultata kod proizvođača)

Član 4.

U svrhu prve verifikacije u skladu sa članom 2. st. 1 tačka b) ove Odluke, eksperti Instituta imaju slijedeće obaveze u toku postupka validacije prve verifikacije u prostorijama proizvođača mjerila, a to su:

1. Prisustvovanje izvođenju prve verifikacije kod proizvođača mjerila;
2. Provjera prostorije/laboratorije proizvođača mjerila za obavljanje prve verifikacije odnosno da li ista zadovoljava propisane mjeriteljske karakteristike za izvođenje prve verifikacije;
3. Provjera procedure proizvođača mjerila za izvođenje prve verifikacije odnosno usklađenost iste sa relevantnim domaćim i međunarodnim dokumentima iz oblasti zakonskog mjeriteljstva za predmetno mjerilo;
4. Provjera sljedivost mjerne opreme proizvođača mjerila sa kojom se obavlja prva verifikacija mjerila;
5. Provjeru kompetentnosti osoblja proizvođača mjerila koje obavlja prvu verifikaciju mjerila;
6. Kontrola, validiranje i izrada mjeriteljskog izvještaja sa ispitnim rezultatima o provedenoj prvoj verifikaciji mjerila;

(Obaveza eksperata Instituta)

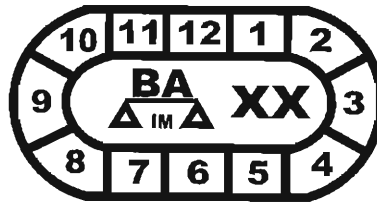
Član 5.

O svim aktivnostima u postupku validacije koje su navedene ovom Odlukom eksperti Instituta su obavezni da sastave Izvještaj o provedenom postupku validacije u svrhu verifikacije mjerila (u daljem tekstu: Izvještaj) i isti dostave Odsjeku za imenovane laboratorije, nadzor i verifikaciju mjerila.

(Izdavanje Certifikata o verifikaciji)

Član 6.

Odsjek za imenovane laboratorije, nadzor i verifikaciju mjerila na osnovu dostavljenog Izvještaja **njegove analize** predlaže direktoru **izdavanje/neizdavanje** Certifikat o verifikaciji sa sljedećom verifikacionom oznakom oblika naljepnice:

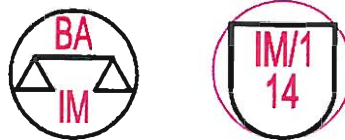

XX se odnosi na godinu kada je obavljena prva verifikacija, a brojevi od 1 do 12 na kalendarske mjesece u kojima je obavljena ista. Godišnja verifikaciona oznaka u obliku naljepnice izrađena je na specijalnom papiru i ima ovalan oblik dužine 30 mm, širine 16mm.

Za mjerila koja su izložena vanjskim okolinskim uticajima verifikacija se obavlja na dva načina, kako je definisano u prilogu Certifikata o odobrenju tipa mjerila:

1. Utiskivanjem osnovnog i godišnjeg žiga na olovnu plombu pomoću kliješta;
2. Utiskivanjem osnovnog i godišnjeg žiga, štapnog oblika.

Žigovi imaju slijedeći oblik i veličinu štita tako da može stati u krug prečnika od 8 mm:

U slučaju validacije verifikacije koju je prvobitno obavilo neko drugo tijelo u skladu sa ovom Odlukom, neophodno je na predmetnom mjerilu ostaviti i taj verifikacioni žig/ naljepnicu.

U slučaju neizdavanja Certifikata o verifikaciji, Odsjek za imenovane laboratorije, nadzor i verifikaciju mjerila je u obavezi da obrazloži neizdavanje Certifikata o verifikaciji, te isto dostavi direktoru Instituta.

(Primjena)
Član 7.

Ova Odluka se odnosi isključivo na oblast zakonskog mjeriteljstva u Bosni i Hercegovini za koje trenutno nema imenovanih mjeriteljskih laboratorija i na mjerila za koja je provedena prva verifikacija od strane relevantnih tijela drugih nacionalnih mjeriteljskih instituta sa kojima Institut ima potpisan bilateralni sporazum o međusobnoj saradnji, a koje mogu pružiti uslugu verifikacije mjerila.

(Stupanje na snagu)
Član 8.

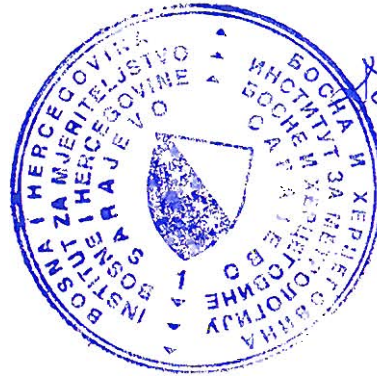
Odluka stupa na snagu danom donošenja. Stupanjem na snagu ove Odluke stavlja se van snage i prestaje sa važenjem ranija Odluka broj: 03-46-1-AN-1469-1/13 od 24.10.2013. godine

Sve verifikacije urađene u skladu sa prethodnom odlukom ostaju važeće do isteka perioda verifikacije za predmetno mjerilo.

Odluka će se objaviti na web stranici Instituta.

Broj: 03-46-1-AN-1407-1/14
Sarajevo, 17.10.2014.

DIREKTOR

Zijad Džemić